

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24) je Svet šole dne 4. 10. 2016 sprejel, dne 26. 9. 2023, dne 27. 2. 2024, dne 29. 3. 2024 in dne 17. 9. 2024 dopolnil

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE SAVSKO NASELJE

UVOD

Z vzgojnim načrtom želi OŠ Savsko naselje uresničevati cilje in vrednote v osnovni šoli (2. člen Zakona o osnovni šoli). Pri tem želi upoštevati potrebe in interese učencev, staršev in širšega okolja.

Pomen vzgojnega načrta

Vzgojni načrt:

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi, ki so vključeni v vzgojno-izobraževalni proces;
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje;
- je dogovor za premišljeno, organizirano in ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej;
- predstavlja avtonomno kreiranje pravil glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem;
- predstavlja enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe;
- je vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši in učenci.

VSEBINA

I. VZGOJNI CILJI, NAČELA IN VREDNOTE

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

1. Proaktivne in preventivne dejavnosti
2. Svetovanje in usmerjanje
3. Pohvale, priznanja in nagrade
4. Vzgojni ukrepi

IV. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

V. VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA

I. VZGOJNA NAČELA, CILJI IN VREDNOTE

Načela šole

Vzgoja v OŠ Savsko naselje temelji na naslednjih načelih.

Načelo individualizacije

Vsem učencem bomo omogočili razvoj ustvarjalnega in kritičnega mišljenja ter presojanja in oblikovanja odločitev, reševanje problemov, prevzemanje odgovornosti in razvijanje pozitivne samopodobe. Vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje.

Načelo ravnanja in medsebojnega spoštovanja

Pri učencih bomo razvijali sposobnosti razumevanja in spoštovanja do drugih in drugačnih, kako sodelovati in živeti v soodvisnosti, kako oblikovati skupne vrednote in sožitje v različnosti. Zagotovili bomo varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne in bodo dosegali čim boljše dosežke v skladu s svojimi zmožnostmi.

Načelo oblikovanja okolja

V vzgojne programe bomo vključili vsebine ravnanja, ki omogočajo in zagotavljajo učencem optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psihosocialnem in duhovnem smislu. Razvijali bomo skrb in spoštljivo ravnanje z živo in neživo naravo, materialnimi in energetskimi viri, za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter bogastva Zemlje.

Načelo pozitivne naravnosti

Učencem bomo pomagali pri spoznavanju in razumevanju sebe in drugih v vsej njihovi različnosti, sprejemanju drugačnosti, odgovornosti za medsebojne odnose, mir in sožitje, vrednotenju svoje uspešnosti pri doseganju ciljev, reševanju lastnih problemov in problemov skupnosti.

Načelo dobrobiti učenca

Šola bo omogočila spoznavanje in razumevanje pomena skupnih vrednot in pravil in pripravljenosti sprejemanja posledic svojih dejanj, kadar so ta v nasprotju s potrebami in pravicami drugih.

Načelo osebnega zgleda

Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem delovanju, so najpomembnejši zgledi, ki jih dajejo učencem vsi zaposleni na šoli v vsakem svojem delovanju in dejanju. Ne gre v prvi vrsti za besede, za izražanje različnih vrednot, za poučevanje, prepričevanje ali preprečevanje, temveč je najpomembnejše ravnanje. Temeljno je, da zgled ni le beseda, temveč dejanje. Zato je pomembno, da vsi zaposleni presojujejo svoja ravnanja z vidika vrednot in konkretnih vrednotnih usmeritev.

Cilji šole

Zakon o osnovni šoli v 2. členu določa cilje osnovnošolskega izobraževanja.

Ti cilji so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;

- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na jezikovnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem, umetnostnem področju;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca;
- učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim;
- učiti se sodelovati, presegati individualizem, egoizem, narcizem;
- učiti se presegati zaprtost v osebne, družinske, kulturne in narodne meje.

Vrednote

Razvijali bomo:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, spoštovanje človekovih pravic in podobno;
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, razvijanje domoljubja in zavesti o domovinski pripadnosti, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine;
- **šolske vrednote:** znanje, delovne in učne navade, odgovornost, učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske, kulturne in narodne meje; zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost; spoznavanje samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete; radovednost in kritično mišljenje; sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme; zmožnost nenasilne komunikacije in empatije; razvijanje razmišljanja o trajni rabi okolja, varčevanja z naravnimi dobrinami ter razmišljanja o vplivih sedanjih dejavnosti na prihodnje generacije.
- **lokalne vrednote:** ohranjanje naravne dediščine (čiščenje okolja, skrb za šolski vrt, rože, živali pozimi ...).

Vsaka vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujejo vsi – učenci, zaposleni v šoli in starši. V naši šoli bomo posebno pozornost posvetili naslednjim vrednotam:

- **spoštovanje,**

- **odgovornost,**
- **pravičnost,**
- **tovarištvo, medosebni odnosi, prijateljstvo.**

SPOŠTOVANJE je osnovni pogoj za uspešno opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela. Učenci so dolžni spoštovati vse delavce šole, vrstnike in druge ljudi ter upoštevati šolska pravila in navodila učiteljev. Zaposleni morajo pokazati spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do učencev, staršev in sodelavcev. Na šoli mora veljati prepričanje, da si vsi zaslužijo spoštljiv odnos. Prevladati mora tudi spoznanje, da je materialno stanje šole osnova za uspešno delovanje, zato je potreben spoštljiv odnos do šolskega inventarja.

ODGOVORNOST izkazujejo učenci s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, z izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda. Učitelji izkazujejo odgovornost s svojo strokovnostjo, pravičnostjo, z omogočanjem zdravega okolja in z doslednostjo. Starši skrbijo za svojega otroka, sodelujejo s šolo, spodbujajo in spremljajo otrokov razvoj.

PRAVIČNOST je eden najpomembnejših ciljev demokratične šole, ki naj bi vsem učencem nudila enake možnosti. Pravičnost se mora kazati pri odločitvah, nagradah, pohvalah, kaznih ... za vse udeležence v izobraževanju. Veljati mora prepričanje, da druge obravnavamo tako, kot bi želeli, da oni obravnavajo nas.

TOVARIŠTVO se kaže v pristnih prijateljskih odnosih, druženju, sodelovanju in medsebojni pomoči pri reševanju problemov.

Doseganje in uresničevanje ciljev, načel in vrednot

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, kar bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- omogočali aktivnosti, predavanja, ogleda in obiske ter spodbujali skladen telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoja posameznika ter pri tem upoštevali zakonitosti razvoja mladostnikov;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost in spoštovanje ter sprejemali drugačnost ob spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bodo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, poglobljali vedenje o zgodovini Slovencev, naši kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost;
- s projekti, tekmovanji in sodelovalnim učenjem pri učencih razvijali pismenost v slovenskem jeziku, prav tako pa tudi sporazumevanje v tujih jezikih; širili bomo razgledanosti na jezikovnem, naravoslovno-tehničnem, naravovarstvenem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- preverjali doseganje ciljev vzgojnega načrta.

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki bomo razvijali vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Sodelovali bomo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvi škode (npr. restitucija) in drugih dejavnostih.

Starši se morajo aktivno vključevati v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali če ti kršijo pravila šole – kodeks ravnanja. Če je bil učencu izrečen vzgojni ukrep, starši tega učenca sodelujejo pri izdelavi individualiziranega vzgojnega načrta.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki ali jih celo zanemarjajo, bo šola predala zadevo v reševanje pristojnim strokovnim ustanovam (CSD, svetovalni centri in drugi).

Poleg običajnih oblik sodelovanja s starši (roditeljski sestanki, govorilne ure), bomo spodbujali tudi medsebojno komunikacijo in starše sproti obveščali o osebnem razvoju njihovega otroka. Še posebej bomo pozorni in dosledni v primerih, ko otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev potrebuje posebno socialno-psihološko pomoč. Po telefonu oziroma pisno bomo starše obveščali o dogodkih, ki zadevajo morebitno poškodbo njihovega otroka ali večjo materialno škodo oz. težje kršitve Pravil šolskega reda, ki jih je učenec povzročil.

Poleg rednih oblik sodelovanja bomo organizirali še tematska predavanja, šolo za starše, različne zbiralne akcije, šolske prireditve in podobno.

Učitelji in strokovni delavci šole bomo ravnali tudi v skladu s Pravilnikom o ravnanju šolskih strokovnih delavcev v primeru suma družinskega nasilja.

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

1. Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete, kjer so uspešni, ustvarjalni, iniciativni in svobodni v okviru omejitev, ki jih postavlja šola. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

Cilji proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti so:

- razvijanje zdrave samopodobe pri učencih,
- razvijanje ugodne razredne in šolske klime,
- oblikovanje skupnih pravil,
- razvijanje socialnih veščin,
- spodbujanje vrstniškega sodelovanja in pomoči,
- razvijanje moralnih vrednot,
- sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov,
- spodbujanje sprejemanja različnosti,
- skrb za učence, ki se težje vključujejo v skupino,
- pridobivanje ustreznih navad za zdrav slog življenja (prehrana, gibanje, ekološka osveščenost),

- predstavljanje dela in dosežkov učencev staršem in krajanom,
- vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- spodbujanje skrbi za okolje,
- spodbujanje interesov, močnih področij in nadarjenosti pri učencih.

Dejavnosti:

- tematske razredne ure,
- šolske prireditve (novoletni bazar, dnevi odprtih vrat, sprejem prvošolcev v šolsko skupnost ...),
- dejavnosti v okviru *eko šole* in *zdrave šole*,
- medvrstniška učna pomoč,
- pomoč učencem tujcem,
- vpis učencev v *zlato knjigo*,
- pogovorne ure za učence,
- govorilne in pogovorne ure za starše,
- roditeljski sestanki,
- skupnost učencev,
- šolski parlament,
- predavanja za starše,
- šolski radio,
- šola v naravi,
- strokovne ekskurzije,
- različne interesne dejavnosti,
- športna tekmovanja in tekmovanja iz znanja,
- dobrodelne dejavnosti (zbiranje igrač, šolskih potrebščin, plastičnih zamaškov ipd.),
- zbiralne akcije papirja,
- čistilne akcije,
- sodelovanje na različnih natečajih,
- raziskovalna dejavnost,
- izobraževanje in samoizobraževanje učiteljev,
- učenci reditelji,
- dežurstvo učiteljev na hodnikih med odmori,
večji nadzor s strani strokovnega osebja tam, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša,
- izrekanje pohval in nagrad.

2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje bo namenjeno učencem in njihovim staršem pri reševanju učenčevih problemov, ki so povezani z razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, z razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar se bomo dogovarjali s starši in učenci individualno.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci in zadeva težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki in enkratne ali občasne kršitve Pravil šolskega reda. O vsebini in

ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega otroka se bodo dogovorili učitelji na oddelčni konferenci, s čimer bodo seznanjeni starši obravnavanega učenca.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje časovno daljše spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal. V primerih, ko težava šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali obravnavo v zunanjih strokovnih ustanovah.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci naučijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost šolskega in domačega dela,
- spremljati svoje delo in uspešnost,
- razmišljati, presojeti in vrednotiti svoje vedenje in ravnanje drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih ravnanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, frustracija, apatično doživljanje neuspeha in podobno,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- spoštovati in sprejemati drugačnost,
- negovati in krepiti tovarništvo, prijateljstvo,
- dosledno izpolnjevati zastavljene cilje in naloge.

Vzgojni odziv

Vzgojni odziv je vsako verbalno in neverbalno učiteljevo ravnanje, ko se odziva na določeno vedenje posameznega učenca ali skupine v šolskih situacijah. Vzgojni odziv je del učiteljeve strokovne kompetence in avtonomije, ki mu omogoča, da učinkovito poučuje, vzgaja in kontrolira šolsko situacijo. Vzgojni odziv vsebuje učiteljevo navodilo za ravnanje in je kot tak za učence obvezujoč.

Neupoštevanje učiteljevega navodila za delo in ravnanje učencev predstavlja kršitev Pravil šolskega reda, katerega posledica je vzgojno ukrepanje. Učitelj avtonomno presodi, ali določeno ravnanje in vedenje posameznih učencev lahko še obvladuje v okviru svojega vzgojnega odzivanja ali pa je potrebno dodatno vzgojno ukrepati. V tem primeru obvesti razrednika in šolsko svetovalno službo. Skupaj se odločijo o naravi vzgojnih ukrepov za posameznega učenca.

V primerih, ko je ogroženo življenje ali zdravje posameznika ali ko gre za grob in nedopusten napad na osebno integriteto posameznika, učenca ali učitelja, je učitelj dolžan učenca takoj umakniti iz skupine. Dejanje se individualno obravnava v šolski svetovalni službi, pri drugih strokovnih delavcih šole ali ravnatelju šole.

V primeru neobvladljivosti učenca šola pokliče starše in jim preda otroka. Starši so dolžni upoštevati zahteve šole.

Ukrepanje ob pojavu motečega vedenja

Na šoli k vsem konfliktnim situacijah pristopamo multidisciplinarno in postopno, upoštevajoč Vzgojni načrt šole in poznavanje specifičnih dejavnikov učencev in oddelkov. Ko se v razredu ali na ravni šole zazna neželeno vedenje, je izredno pomembno sodelovanje med delavci šole, kar vključuje medsebojno komunikacijo in obveščanje razrednikov o neželenem vedenju njihovih učencev. Pomembno je reagiranje in vzgojno odzivanje na vsako neprimerno vedenje.

Takojšnja intervencija in izvedba individualnega razgovora z vpletenimi učenci

Takojšnja intervencijo izvede učitelj, ki je zaznal konfliktno situacijo. Po zaznavi krizne situacije in oblikovanju intervencije poskrbi za varnost vseh vpletenih učencev ali drugih vpetih v dogajanje. Naslednji korak je, da se vsi, vključeni v situacijo, pomirijo in razmislijo o dogodku. Kot pomoč pri pomiritvi se lahko učenca usmeri v šolsko svetovalno službo, v miren kotiček ali pa se poišče pomoč drugega strokovnega delavca. Ob primernem času, ko so vsi udeleženi pomirjeni in sposobni ustrezne komunikacije, učitelj opravi individualni razgovor z vpletenimi učenci in analizira situacijo. V pogovoru preveri počutje učencev, razišče dogajanje in ga poskuša umestiti v kontekst odnosa med učenci. Učitelj presodi, ali je potrebno obvestiti starše in šolsko svetovalno službo.

Obveščanje šolske svetovalne službe v zvezi z dogajanjem

Šolsko svetovalno službo o dogajanju seznanijo učitelj ali učenec, ki doživlja stisko. Šolska svetovalna služba po potrebi opravi razgovor z učiteljem in učenci, ki potrebujejo pomoč. Svetovalna služba po strokovni presoji opravi razgovor z vpletenimi učenci, ki potrebujejo pomoč. Temelj pogovora je odzivanje na potrebe učenca, ki se kažejo glede na situacijo. Razgovor lahko poteka kot enkratni dogodek, v kolikor pa ob večkratnem svetovanju zaznamo potrebo oziroma korist za otroka, se dogovorimo še za nadaljnje termine. Svetovalna služba v vseh fazah obravnave učenca starše obvešča po strokovni presoji. Šolska svetovalna služba seznanijo z dogajanjem razrednika in po potrebi ravnateljico, skupaj oblikujemo načrt pomoči. Pri vzgojnem delovanju vedno upoštevamo načelo postopnosti (razrednik, šolska svetovalna služba, ravnateljica) in načelo sorazmernosti (v primeru težje kršitve se lahko izreče vzgojni opomin brez upoštevanja postopnosti).

Individualno ali skupinsko delo z učenci

Za sprotno reševanje konfliktnih situacij, se po strokovni presoji poslužujemo individualnih ali skupinskih razgovorov, restitucije ali drugih aktivnosti za krepitev psihosocialnih veščin pri učencu individualne ali skupinske razgovore sprava izvajajo učitelji, ki so bili v krizni situaciji prisotni, po potrebi pogovor nadaljuje in nadgradi šolska svetovalna služba. Ker spodbujamo odgovornost in samostojnost učencev, se šolska svetovalna služba z učenci lahko dogovori, da sprava sami obvestijo starše o dogajanju v šoli, kasneje pa jih po potrebi obvesti tudi šolska svetovalna služba ali drugi strokovni delavci.

Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in ob pomoči poišče načine, s katerimi svojo napako popravi.

Aktivnosti v postopku restitucije

Razrednik s pomočjo svetovalne službe pomaga učencu, da odgovorno sprejme posledice neprimerne ravnanja in poišče ustrežnejše načine vedenja, ki prispevajo k poravnavi. Z učencem se razrednik in šola individualno dogovorita o vrsti in namenu aktivnosti v postopku restitucije in načinu njenega izvajanja (kaj, zakaj in kako):

- pomoč mlajšim učencem v času pouka (med glavnim odmorom in malico, v času podaljšanega bivanja, pomoč v kuhinji in jedilnici, pomoč hišniku ipd.),
- pomoč učencem, ki potrebujejo učno pomoč,
- pomoč pri vzdrževanju reda in čistoče v šoli in šolski okolici,
- pomoč pri usmerjanju udeležencev na šolskih prireditvah,

- učenec prebere poučno knjigo in vodi razpravo o vsebini v razredu,
- pomoč pri delovnih akcijah šole (zbiralne akcije, sejmi idr.),
- učenec opravi dodatno (daljše) dežurstvo reditelja v razredu,
- učenec se vključi v skupino učencev prostovoljcev in opravlja prostovoljna dela (npr. mlajšim otrokom v vrtcu prebira pravljice v času počitka),
- druge oblike restitucije

Aktivnosti za krepitev psihosocialnih veščin pri učencu

Namen ukrepa v obliki aktivnosti za krepitev psihosocialnih veščin je krepitev učenčevega področja, kjer ima težave (npr. krepitev socialnih veščin, čustveno opismenjevanje, spodbujanje empatije ...). Pomembno je, da je izbrani vzgojni ukrep primeren starosti in vedenju učenca, ki ga želimo okrepiti, saj je namen spodbujanje zelenega vedenja. Ukrep izbere razrednik učenca v sodelovanju z učencem (svoj predlog lahko poda tudi učenec) in s šolsko svetovalno službo ali strokovno delavko, ki sodeluje z razrednikom. V kolikor se učenec ne drž dogovora oziroma ukrepa s tega področja, razrednik, strokovni delavec ali svetovalna služba določijo drug ukrep.

Primeri aktivnosti za krepitev psihosocialnih veščin so npr.: dnevnik vedenja, dnevnik čustev, kartice za spodbujanje pozitivnega vedenja, reševanje konfliktov s pomočjo plakata ali delovnega lista, izdelava priročnika, npr. *Kako premagam teto jezo in ostanem "faca"* ali *Knjiga šolskih pravil ...*

Postopki na ravni razreda:

- čas za umiritev učenca,
- pogovor,
- razreševanje stisk.

Na neželjeno vedenje se odzovemo s primerno komunikacijo. Pri učencu v pogovoru vedno izpostavimo le njegovo nesprejemljivo vedenje, ravnanje, nikoli njega kot učenca. Individualno jih spodbujamo k pozitivnemu vedenju. Če je neželjeno vedenje v razredu preveč moteče, prekinemo pouk s primerno dejavnostjo (socialna igra, gibalne vaje, glasba), da pozornost ostalih učencev usmerimo drugam.

Načini za krepitev psihosocialnih veščin so:

- razredne ure na določene teme,
- sodelovalno učenje (delo v manjših skupinah – priprava in/ali predstavitev na razredni uri),
- učenci sami pripravijo vsebine,
- medvrstniška pomoč.

Te aktivnosti se lahko izvajajo tudi tako, da se učencem oddelčne skupnosti zagotovijo dodatne razredne ure oz. se oblikujejo skupine učencev, ki se srečujejo izven pouka. Ta oblika učenja jim omogoča prakticiranje naučenih socialnih spretnosti v konkretni situaciji in hkrati prispeva h krepitvi odnosov med njimi.

3. Pohvale, priznanja in nagrade

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, je lahko pohvaljen ustno.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej za pozitiven zgled v oddelku;

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka;
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja;
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni ali šolski skupnosti;
- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo;
- za druge dosežke, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primeren razlog ustne ali pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu;
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države;
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri različnih interesnih dejavnostih;
- doseganje vidnih rezultatov na področjih, kjer učenci predstavljajo šolo;
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti ali šolskem parlamentu;
- za druge dosežke, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primeren razlog podelitve priznanja.

Nagrade se podeljujejo učencem v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti.

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

4. Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev Pravil šolskega reda. **Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.** Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca ter z iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predlog za rešitev problema. Odločitev o vzgojnem ukrepu je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (npr. učiteljski zbor).

Vzgojni ukrep se lahko oblikuje kot ustna zahteva učečega učitelja, sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj) ali dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju.

Ukrepi so stopnjevani in so odvisni od okoliščin, starosti učenca, teže kršitve, števila ponavljajočih se kršitev.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot uradni zaznamki, zapisi določenih služb oz. organov ali kot sklepi učiteljskega zbora. Zapise/zapisnike vodi razrednik oziroma svetovalna služba, ki vodi obravnavo. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in ga morajo upoštevati.

Vrste vzgojnih ukrepov

- Ustno opozorilo.
- Pogovor v zvezi z reševanjem problema. Pogovor z učencem opravi strokovni delavec šole.
- Vpis v ustrezno šolsko dokumentacijo (LopolisPro).
- Povečan nadzor nad učencem, ko je v šoli, a ne pri pouku. Na primer: učenec med odmori spremlja dežurnega učitelja.
- Učenec ob prisotnosti strokovnega delavca pokliče svoje starše.
- Skupni pogovor strokovnega delavca z učencem in s starši.

- Ustno opozorilo strokovnega delavca ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, ki vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo.
- Pedagoška asistenca. Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šola v naravi ...), ravnatelj oziroma pomočnik ravnatelja; poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.
- Prepoved približevanja določenemu učencu (ko je le-ta žrtev).
- Pisno opravičilo učenca, ki je s svojim vedenjem prizadel drugega. Opravičilo se po presoji izroči tako, da ne pride do soočenja žrtve in storilca.
- Priprava pisnega poročila o kršitvi.
- Presedanje učenca.
- Učenec za tri neopravičene zamude k pouku, ki so krajše od desetih minut, dobi neopravičeno uro.
- Učenec po navodilu strokovnega delavca ali drugega zaposlenega delavca šole pospravi oz. počisti za seboj.
- Podaljšanje opravljanja nalog dežurnega učenca.
- Opravljanje zadolžitev oz. nalog, ki jih učenec ni opravil, izven časa pouka oz. po dogovoru s pedagoškim delavcem.
- Izročitev predmeta, s katerim učenec ogroža varnost oz. onemogoča nemoteni pouk, strokovnemu delavcu šole. Strokovni delavec, ki je predmet prevzel, ga shrani, izpolni obrazec ter obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjeni predmet.
- Odvzem nevarnih in prepovedanih predmetov, s katerimi učenec ogroža svojo ali varnost drugih v vzgojno-izobraževalnem procesu.
- Strokovni delavec, ki je predmet prevzel, ga shrani, izpolni obrazec ter obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjeni predmet oz. o odvzemu po potrebi obvesti vodstvo ali policijo.
- Priprava tematskega govornega nastopa/plakata/PPT predstavitve ter sama predstavitev v oddelku ali drugih oddelkih.
- Pisna razmišljanja in vodenje refleksije o problemu.
- Branje pravil.
- Zapis/prepis pravil, dogovorov, dolžnosti.
- Pogovor o kršitvi v oddelku, na razredni uri, izpostavitve problematike v oddelku.
- Organiziranje in vodenje skupinskega dela.
- Obiskovanje delavnic ustreznega vedenja.
- Začasni ali trajni odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti.
- Prepoved zastopanja šole na nastopih, športnih tekmovanjih, prireditvah ali razstavah.
- Trajna premestitev učenca v drug oddenek ali skupino.
- Napotitev učenca v šolsko svetovalno službo.
- Strokovna obravnava v šolski svetovalni službi.
- Poravnava škodljivih posledic ravnanja v skladu z učenčevimi zmožnostmi.
- Izročitev elektronske naprave strokovnemu delavcu šole. Strokovni delavec, ki je predmet prevzel, ga shrani, izpolni obrazec ter obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjeni predmet.
- Učenec v prisotnosti ravnatelja, pomočnika ravnatelja ali svetovalnega delavca izbriše posnetke ali fotografije.
- Odstranitev od pouka in od drugih šolskih dejavnosti. Odstranitev od pouka je mogoča, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka (razen v primeru, ko gre za učenca s posebnimi potrebami). Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Strokovni delavec mu pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ga ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti pogovor, če je mogoče, še isti dan. Skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Učenca se ne sme odstraniti od pouka ali prepovedati udeležbo v šoli v naravi iz razloga, ki ni skladen s 50. členom ZOSn.

- Če pedagoški delavec presodi, da je ogrožena varnost učencev in zaposlenih, učenca odpelje v pisarno ravnatelja. Učenec v prisotnosti ravnatelja, pomočnika ravnatelja ali svetovalnega delavca pokaže vsebino torbe, žepov, garderobne omarice. Morebitne nevarne ali prepovedane predmete izroči prisotnemu pedagoškemu delavcu.
- Če pedagoški delavec sumi, da je učenec zaužil prepovedano substanco, pošlje učenca po svetovalnega delavca, pomočnika ravnatelja ali ravnatelja, ki ga odpelje od pouka in o tem obvesti starše.
- Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli oziroma na dejavnosti, ki jo organizira šola.
- Zadržanje učenca v šoli zaradi zagotavljanja njegove varnosti oz. varnosti drugih. Učenca prevzamejo starši.
- Izdela kakšen zanimiv izdelek iz papirja ali drugega materiala.
- Opazuje določene dogodke v naravi in jih zapiše.
- Prebere krajšo zgodbo in zapiše obnovo.
- Prebere knjigo in zapiše kratko vsebino.
- Izdela seminarsko nalogo in plakat.
- Izvede anketo in jo predstavi.
- Nudi pomoč vrstniku pri učenju.
- Poišče določene podatke s pomočjo literature in spleta.
- Izven časa pouka pomaga pri zbiralnih akcijah papirja pri tehtanju in pospravljanju le-tega.
- Ureja likovno omaro in kotiček.
- Fotografira in pripravi razstavo.
- Izdela lutke in pripravi lutkovno predstavo.
- Po svoji idejni zasnovi družabne igre postavi pravila, izdela pripomočke in igro pokaže vrstnikom.
- Drugo koristno delo, ki ga določi učitelj.
- Koristno delo lahko predlaga učenec sam in ga opravi, če se učitelj strinja.
- Opravljanje koristnega dela pod nadzorom v šoli in ob soglasju s starši: npr. pomaga pri organizaciji različnih šolskih prireditev, pri urejanju knjig v knjižnici, pri urejanju šolskih pripomočkov, pomaga dežurnemu učitelju pri dežuranju, pomaga pri izdelavi šolskih učil, pomaga dežurnim pri malici, pri urejanju šolske okolice, pri pospravljanju učilnice, telovadnice, garderobe in drugih prostorov ali opravi druge oblike pomoči, ki jo določi učitelj ali razrednik.
- Opravljanje koristnega dela doma pod nadzorom staršev. Učenec opravlja koristno delo dalj časa. Vrsta dela je odvisna od možnosti, ki so na voljo doma.

IV. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Uresničevanje vzgojnega načrta pedagoški delavci kontinuirano spremljamo s pomočjo:

- sprotne vrednotenja dela oddelčnih skupnosti;
- pogovorov in analiz na pedagoških konferencah;
- pisnih poročil;
- sestankov strokovnih aktivov;
- sestankov s starši učencev;
- sestankov Sveta staršev;
- sestankov Sveta zavoda;
- anket;
- pohval in pripomb.

Na podlagi spremljanja se bo Vzgojni načrt smiselno dopolnjeval in ustrezno korigiral.

V. VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA

O Vzgojnem načrtu je debatiral učiteljski zbor OŠ Savsko naselje na pedagoški konferenci 26. 8. 2024. Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu zavoda OŠ Savsko naselje je podal učiteljski zbor šole na pedagoški konferenci dne 30. 8. 2024.

Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu zavoda OŠ Savsko naselje je podal Svet staršev OŠ Savsko naselje na svoji redni seji dne 17. 9. 2024.

Vzgojni načrt je obravnaval in potrdil Svet šole OŠ Savsko naselje na svoji 1. redni seji dne 17. 9. 2024.

Po sklepu Sveta šole OŠ Savsko naselje velja Vzgojni načrt OŠ Savsko naselje od 18. 9. 2024 dalje.

S tem vzgojnim načrtom preneha veljavnost Vzgojnemu načrtu OŠ Savsko naselje, ki je bil sprejet dne 29. 3. 2024.

Nada Verbič,
predsednica Sveta šole

